

Rialtas na hÉireann
Government of Ireland

Információk fogyatékossgal élő szavazóknak

1. Bevezetés.....	3
2. Szavazás alternatív szavazóhelyiségben	4
3. Hozzáférés a szavazóhelyiségeken belül	4
4. Segítségnyújtás a szavazáshoz.....	5
5. Postai úton történő szavazás.....	8
6. Szavazás kórházakban, idősek otthonában stb.....	9
7. Választással kapcsolatos jogszabályok	10
8. Egyéb ismertetőik.....	11

Információk a fogyatékkal élő választópolgárok számára

1. Bevezetés

A betegséggel vagy fogyatékkal élő választópolgárokat speciális intézkedések segítik szavazati joguk gyakorlásában. Ez a tájékoztató részletesen ismerteti ezeket az intézkedéseket, amelyek a következőképpen foglalhatók össze:

- alternatív szavazóhelyiségben való szavazás, ha egy személy helyi szavazóhelyisége megközelíthetetlen;
- levélben szavazhatnak azok a választópolgárok, akik otthon laknak, és fogyatékos vagy betegség miatt nem tudnak elmenni a szavazóhelyiségbe;
- kórházakban, időotthonokban vagy hasonló intézményekben biztosított speciális szavazási lehetőségek azon lakosok számára, akik fogyatékos vagy betegség miatt nem tudnak elmenni a szavazóhelyiségbe;
- a szavazóhelyiségben a látássérült, mozgássérült vagy írni-olvasni nehezen tudó személyek számára egy kísérő vagy a szavazást vezető tisztviselő által nyújtott segítség a szavazáshoz;
- fényképek és pártpolitikai emblémák használata a szavazólapokon a látássérültek és az olvasási nehézségekkel küzdő emberek segítése érdekében;
- a szavazólap nagyméretű nyomtatott példányának elhelyezése a szavazóhelyiségekben, hogy még inkább segítse a látássérült és az olvasási nehézségekkel küzdő embereket;
- a szavazólap sablon rendelkezésre állása, hogy a látássérült választópolgárok segítség nélkül is megjelölhessék a szavazólapot.

2. Szavazás alternatív szavazóhelyiségben

Lehetőség szerint a helyi hatóságoknak törekedniük kell arra, hogy olyan szavazóhelyiségeket jelöljenek ki, ahol legalább egy szavazóhelyiség hozzáférhető a kerekesszékekkel közlekedők számára. A szavazatszámoló tisztviselő az a személy, aki az egyes választókerületekben a választás lebonyolításáért felelős. Dublinban és Corkban a szavazatszámoló tisztviselő a városi vagy megyei seriff, az ország többi részén pedig a megyei nyilvántartó. Ha egy személynek nehézséget okoz a helyi szavazóhelyiségbe való eljutás, írásban kérheti a szavazatszámoló tisztviselőtől - legalább egy héttel a szavazás napja előtt -, hogy engedélyezzék számára, hogy ugyanazon választókerület egy másik szavazóhelyiségében szavazhasson. A szavazatszámoló tisztviselő a választókerületben lévő összes olyan szavazóhelyiségről, amely nem hozzáférhető a kerekesszékekkel közlekedők számára, nyilvános értesítést ad ki.

A kérelem benyújtásakor a személynek meg kell magyaráznia, hogy miért nem tudja igénybe venni a helyi szavazóhelyiséget. Ha egy személy közli speciális igényeit a szavazatszámoló tisztviselővel, az segít a megfelelő alternatív állomás kiválasztásában. Ha lehetséges, az ilyen személyeknek javasolniuk kell egy alternatív szavazóhelyiséget, amely elérhető és kényelmes a számukra. A szavazatszámoló tisztviselő írásos engedélyt küld, amely lehetővé teszi számukra, hogy ugyanabban a választókerületben egy másik szavazóhelyiségben szavazhassanak, általában az általuk javasolt szavazóhelyiségben. Ezt az engedélyt be kell mutatni, amikor az adott szavazóhelyiségben szavazni mennek (ne feledjék, hogy a személyazonosságot is igazolniuk kell). Ha egy másik szavazóhelyiséget jelöltek ki, a személy nem szavazhat a helyi szavazóhelyiségben.

3. Hozzáférés a szavazóhelyiségeken belül

Aszabványos szavazóteret úgy alakították ki, hogy a szavazólapok megjelöléséhez a szavazók átlagos derékmagasságban lévő párkányokon állva szavazhassanak. Ezek a fülkék nem biztos, hogy alkalmasak az idősek

és a fogyatékkal élők számára. A szavazatszámoló tisztviselők kötelesek a szavazóhelyiségekben olyan asztalt és széket biztosítani, ahol a választópolgárok szavazhatnak, ha ezt kényelmesebbnek találják.

4. Segítségnyújtás a szavazáshoz

A szavazóhelyiségben a szavazás lebonyolításáért a szavazatszámoló tisztviselő a felelős, aki a szavazóhelyiségbe érkezéskor megkérdezi a választópolgár nevét és címét, és megnézi a szavazási információs kártyát. Egy felügyelő elnöki tiszt is szolgálatban lehet. Feladataik közé tartozik a fogyatékkal élő választópolgárokkal kapcsolatos intézkedések ellenőrzése. Kérésére az ügyeletes személyzet bármely tagja hívja a felügyelő elnöki tisztet.

A szavazás alapvető demokratikus tevékenység, és szigorú eljárások biztosítják a szavazás megfelelő lebonyolítását, valamint a szavazás titkosságának és biztonságának megőrzését. Például a segítséggel végrehajtott szavazás csak korlátozott körülmények között engedélyezett.

A törvény pontosan meghatározza, hogy milyen típusú választópolgároknak nyújtható segítség a szavazáshoz, valamint hogy ki és hogyan segítheti őket. A levezető elnök köteles alkalmazni a törvényt, amelynek célja annak biztosítása, **hogy** a választópolgár úgy szavazhasson, hogy a szavazás titkossága védett maradjon.

A fogyatékoság jellegétől függően a választópolgár háromféle módon kaphat segítséget a szavazáshoz.

Kísérővel történő szavazás:

Látáskárosodás, testi fogyatékoság vagy olvasási nehézség esetén a választópolgár a szavazáshoz segítséget kaphat egy kísérőtől. A kísérőként való részvételhez a személynek legalább tizenhat évesnek kell lennie, nem lehet sem jelölt, sem a jelölt megbízottja, és egy választáson legfeljebb két választópolgárnak segíthet. A levezető elnök csak akkor engedélyezheti,

hogy kísérő segítse a választópolgárt, ha meggyőződött arról, hogy a kísérő megfelel ezeknek a feltételeknek. Ha egy személy nem jogosult kísérőként eljárni, a választópolgár egy másik személyt kérhet kísérőnek, vagy kérheti, hogy az elnöklő tisztviselő segítse.

Az elnöklő tisztviselő által nyújtott segítség:

Ezt a lehetőséget akkor lehet igénybe venni, ha a választópolgár látás-, testi vagy írási nehézségekkel küzd, és emiatt nem tud segítség nélkül szavazni, de nem kívánja, hogy kísérője segítse.

Ennek az eljárásnak a keretében az elnöklő tisztviselő és a személyi megbízottak a választópolgárral a szavazóhelyiség egy olyan részébe mennek, ahol a normál hangnemben folytatott beszélgetés nem hallható. Szükség esetén az elnöklő tisztviselő felfüggeszti a szavazóhelyiségbe való belépést, és kiürítetteti a szavazóhelyiséget annak biztosítása érdekében, hogy más személy ne hallhassa a szavazási folyamatot. A személyazonosságot ellenőrző megbízottak jelenléte biztosítékot jelent annak megerősítésére, hogy az elnöklő tisztviselő betartja az Ön utasításait. Ez védelmet jelent a választópolgár és az elnöklő tisztviselő számára. Mint minden más, a szavazáson részt vevő személy esetében, a személyazonosságot ellenőrző megbízottaknak is törvényi kötelezettsége a szavazás titkosságának megőrzése.

A levezető elnök megkérdezi, hogy a választópolgár melyik jelöltre kíván szavazni, és a szavazólapot a jelen utasításoknak megfelelően megjelöli. Szükség esetén az elnöklő tisztviselő felolvassa a szavazólapon szereplő adatokat az egyes jelöltekkel kapcsolatban, és megkérdezi, hogy a választópolgár melyik jelöltre kívánja leadni első preferenciáját. Megismétli az eljárást a választópolgár második preferenciájú szavazatával, és így tovább. Miután a szavazólapot a választópolgár utasításainak megfelelően megjelölték, az elnök a szokásos módon az urnába helyezi.

A törvény kifejezetten megtiltja, hogy az elnöklő tisztviselő a választópolgártól kapott írásbeli utasítások alapján járjon el. Ennek oka az, hogy az írásos

utasítások nem feltétlenül a választópolgár valódi akaratát tükrözik - például valaki más írta azokat.

Aki azt szeretné, hogy az **elnök** segítse a szavazásban, lehetőség szerint jóval az esti zárás előtt menjen a szavazóhelyiségbe. Egy választópolgár segítése időigényes lehet, ezért a törvény lehetővé teszi, hogy az elnöklő tisztviselő a szavazás utolsó két órájában (azaz a legforgalmasabb időszakban) elutasítsa a segítségkérést, ha egy választópolgár segítése késleltetné vagy akadályozná a többieket. Az elnöklő tisztviselők nem szívesen élnek ezzel a jogkörrel, és az ésszerű együttműködésnek szükségtelenné kellene tennie a használatát. Ez a korlátozás nem vonatkozik a kísérő szavazásra, azaz a választópolgárnak a szavazási idő alatt bármikor segíthet egy kísérője szavazni.

Szavazólap sablonok:

A látássérült személyek szavazatuk leadásához szavazólap-sablont is használhatnak (minden szavazóhelyiségben rendelkezésre áll). Ezek olyan eszközök, amelyeket a szavazólapra lehet erősíteni annak elősegítésére, hogy a látássérült szavazók titokban szavazhassanak. Kétféle szavazólap sablon létezik, egy a választásokon, és egy népszavazáson való használatra.

A népszavazásokon a szavazólap sablonja egy igen/nem opció. A szavazólap sablonja emelt betűkkel, nagy betűkkel, Braille-írással és egy kivágott résszel segíti az embereket abban, hogy megtalálják, hol kell megjelölniük a szavazatukat.

A választások esetében a szavazólap sablonja egy 1800-as ingyenes telefonszámmal együtt működik, amely tájékoztatja a hallgatót a jelöltekről a szavazólap sablonján szereplő számoknak megfelelő sorrendben. Az ingyenesen hívható telefonszámot a sablon használatát tervező választópolgárok számára a választási jelölések beérkezését követően a lehető leghamarabb elérhetővé teszik. A szám a szavazás napjáig, beleértve a szavazás napját is, aktív marad.

5. Postai úton történő szavazás

Ha a választópolgár fogyatékossága vagy betegsége miatt nem tud elmenni a szavazóhelyiségbe, akkor levélben szavazhat, ha kérelmezi felvételét a levélben szavazók jegyzékébe, amelyet a nyilvántartó hatóságok készítenek el és vezetnek a választói névjegyzék részeként.

A levélben szavazók névjegyzékébe való felvétel iránti kérelem bármikor benyújtható, amint a választópolgár jogosult a levélben szavazók névjegyzékébe való felvételre. Ha azonban a szavazás időpontját már kitűzték, a levélszavazás iránti kérelmek beérkezésének legkésőbbi időpontja egy adott választási eseményre vonatkozóan a következő -

- általános választások esetén a Dáil feloszlásának napját követő két nappal;
- Dáil időközi választás esetén a szavazás napjának kitűzését követő két nappal;
- elnöki, európai vagy helyi választások, illetve népszavazás esetén a kérelemnek a szavazás napja előtt legalább huszonnégy nappal (a vasárnap, nagypéntek és munkaszüneti napok nem számítanak bele) be kell érkeznie a nyilvántartó hatósághoz.

Ha a kérelem ezen időpont után érkezik be, annak az adott választási eseményre nézve nincs hatása.

A nyilvántartó hatóságok a kérelem alátámasztására bármilyen információt vagy dokumentumot bekérhetnek. Az első kérelem esetén, és amikor a nyilvántartó hatóságok a későbbi kérelmek esetén megkövetelik, a kérelemhez csatolni kell egy bejegyzett orvos (például házi orvos) igazolását.

A pályázati űrlapok beszerezhetők az illetékes megyei, városi, illetve városi és megyei tanácsoknál, vagy letölthetők a www.checktheregister.ie honlapról.

Egy választáson vagy népszavazáson a levélben szavazóknak egy szavazási iratcsomagot küldenek, amely tartalmazza a szavazólapot, a szavazólap átvételi elismervényét, egy borítékot, amelybe a megjelölt szavazólapot kell tenni, valamint egy nagyobb borítékot, amelyben a szavazási iratokat visszaküldhetik a szavazatszámlláló tisztviselőnek. Miután a szavazólapot

megjelölte, a választópolgárnak a "Szavazólap boríték" feliratú borítékba kell helyeznie, és le kell pecsételnie azt. Ezt a borítékot a szavazólap kitöltött átvételi elismervényével együtt a szavazatszámláló tisztviselőnek címzett nagy borítékba kell helyezni, le kell zárni és azonnal postára kell adni. A szavazólapot postán kell feladni, és nem lehet átadni a szavazatszámláló tisztviselőnek.

6. Szavazás kórházakban, idősek otthonában stb.

A kórházban, idősek otthonában, elmeógyógyintézetben vagy hasonló intézményben lakó olyan személy, aki fogyatékosága vagy betegsége miatt nem tud elmenni a szavazóhelyiségbe, a kórházban, idősek otthonában stb. szavazhat, ha kérelmezi felvételét a speciális választói jegyzékbe, amelyet a nyilvántartó hatóságok (megyei, városi, városi és megyei tanács) a választói névjegyzék részeként készítenek és vezetnek. Az első kérelem esetén, és amikor a nyilvántartó hatóságok a későbbi kérelmek esetén megkövetelik, a kérelemhez csatolni kell egy bejegyzett orvos (például házi orvos) igazolását.

A kérelem bármikor benyújtható, amint a választópolgár jogosult a speciális választói jegyzékbe való felvételre. Ha azonban a szavazás időpontját már kitűzték, a különleges szavazásra irányuló kérelmek beérkezésének legkésőbbi időpontja egy adott választási eseményre vonatkozóan a következő -

- általános választások esetén a Dáil feloszlásának napját követő két nappal;
- Dáil időközi választás esetén a szavazás napjának kitűzését követő két nappal;
- elnöki, európai vagy helyi választások, illetve népszavazás esetén a kérelemnek a szavazás napja előtt legalább huszonkét nappal (amelybe nem számítanak bele az előzőekben felsorolt kivételes napok) be kell érkeznie a nyilvántartó hatósághoz.

Ha a kérelem ezen időpont után érkezik be, annak az adott választási eseményre nézve nincs hatása.

A kérelem-úrlapok beszerezhetők az illetékes megyei vagy városi önkormányzatnál, vagy letölthetők a www.checktheregister.ie honlapról.

Választás vagy népszavazás esetén a választópolgárokat értesítik arról a nappal és a hozzávetőleges időpontról (délelőtt/este), amikor a különleges választási elnök a kórházba, idősek otthonába, elmeógyógyintézetbe vagy hasonló intézménybe megy. A különleges szavazást végrehajtó elnöki tisztviselő a személyazonosságát igazoló okmányt és a megbízólevelet viszi magával, amelyet érkezéskor a választópolgárnak ellenőrzés céljából bemutat. A különleges elnöki tisztet egy rendőr kíséri, akinek a feladata a szavazólapok őrzése (ugyanúgy, mint a szavazóhelyiségben), és független tanúként biztosítja, hogy a szavazási eljárás megfelelően zajlik.

A szavazáskor csak az elnöklő tisztviselő és a rendőrségi tisztviselő lehet jelen. A levezető elnök személyazonossági nyilatkozatot ad a választópolgárnak, amelyet ő tanúsít. A választópolgár ezután titkos módon megjelöli a szavazólapot, azt a külön erre a célra szolgáló borítékba helyezi, a borítékot lezárja, és átadja az elnöknek.

Ha a szavazáshoz segítségre van szükség, azt a különleges szavazatszámlláló tisztviselő biztosítja, ugyanúgy, mint a szavazóhelyiségben.

Abban a kivételes esetben, ha a különleges választópolgár kórháza, idősek otthona, elmeógyógyintézete vagy hasonló intézménye nem elérhető a különleges szavazást végrehajtó elnöklő tisztviselő számára, a szavazatszámlláló tisztviselő különleges szavazási eljárást alkalmazhat, például levélszavazást adhat ki az érintett különleges választópolgároknak.

7. Választással kapcsolatos jogszabályok

Az ebben a tájékoztatóban szereplő információk nem tekinthetők a választói névjegyzékre, a szavazáshoz nyújtott segítségre, a levélben szavazók listájára és a különleges választói listára vonatkozó jogszabályok irányadó értelmezésének. A törvényt főként a következő módosított jogszabályi rendelkezés tartalmazza:

- Part II of and the Second Schedule to the Electoral Act 1992.

- Part III of the Electoral Reform Act 2022.

Ezek a törvények a Government Publications, Office of Public Works, Jonathan Swift Street, Trim, Meath címen szerezhetők be. Azok letölthetők a parlament (Oireachtas) weboldaláról (www.oireachtas.ie) is.

8. Egyéb ismertetőik

A minisztérium honlapján (www.gov.ie/housing) a sorozatban elérhető további ismertetőik a következők:

- How the President is Elected (Az elnökválasztásról)
- The Referendum in Ireland (A népszavazás Írországban)
- How the Dáil (House of Representatives) is Elected (Az alsóház (Dáil) választásának módja)
- How the Seanad (Senate) is Elected (A felsőház (Seanad) megválasztásáról)
- Európai Parlament: How Ireland's MEPs are Elected (Európai Parlament: Az ír képviselők választásáról)
- How Members of Local Authorities are Elected (A helyi hatóságok tagjainak megválasztásáról)
- The Register of Electors (A választói névjegyzék)

LAKHATÁSI, ÖNKORMÁNYZATI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI MINISZTERIUM

2023 május

gov.ie/housing

